

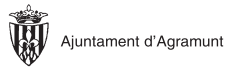

ANTONI CLAVÉ. La tâche d'encre, 1976-1977. Tècnica mixta i collage sobre tela 116 X 89 cm.

GUINOVART. Sense títol, 1963. Tècnica mixta sobre tàblex 67'5x60'5 cm.

ACTIVITAT REALITZADA AMB LA COL-LABORACIÓ DE

Ajuntament d'Agramunt

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació de Lleida

La força dels municipis

INSTITUT
ESTUDIS
ILERDENCs

Consell Comarcal de l'Urgell

HORARIS

Dijous i divendres de 10.00 h a 14.00 h
Dissabte d'11.00 h a 14.30 h i de 17.00 h a 19.00 h
Diumenge d'11.00 h a 14.30 h

SERVEI EDUCATIU

L'Espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris
per als centres educatius

INFORMACIÓ AMICS DE L'ESPAI GUINOVART I
CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP
Telèfon 973 39 09 04 - A/e: info@espaiguinovart.cat

PROTECTORs CORPORATIUS

Sr. Joan Uriach i Marsal

Jové
Balasch

Alsina
SOLUCIONS EN ENCOFRATS

MAS BLANCH I JOVÉ

EL TALLER DE
VIRGINIAS
17211

ESPAI
GUINOVART
AGRAMUNT
L'URGELL, LLEIDA

Plaça del Mercat, s/n
25310 Agramunt

Tel | Fax: 973 39 09 04
www.espaiguinovart.cat

GUINOVART VERSUS CLAVÉ
Entre la tradició i l'avantguarda

02 febrer 2025 | 25 maig 2025
Agramunt (Lleida)

GUINOVART VERSUS CLAVÉ. ENTRE LA TRADICIÓ I L'AVANTGUARDA

Tot i la seva diferència d'edat, **Antoni Clavé** (Barcelona, 1913 - Saint-Tropez, Occitània, 2005) i **Josep Guinovart** (Barcelona,1927-2007), són representants del col·lectiu marcat profundament pels anys difícils de la guerra i de la postguerra, que els deixà en herència una personalitat lluitadora i tenaç. Com tots els artistes complets, són multidisciplinaris -van exercitar la pintura, l'escultura, el gravat i el cartellisme, entre d'altres disciplines- i s'expressen a través de diferents tècniques i llenguatges, emprant-los tothora amb un extraordinari ofici. Les seves fèrtils trajectòries de més de seixanta anys de creació ininterrompuda i intensa els han convertit en creadors de talla internacional, amb un corpus ampli i ric que manifesta la seva experiència personal sobre la realitat circumdant.

La seva producció artística es caracteritza per les mutacions i les evolucions successives que es retroalimenten en un trajecte amb etapes renovades que són una resposta al seu esperit d'independència i d'experimentació. Una aventura creativa que comença cada dia, qüestionant-ho tot i interrogant-ho tot, gràcies a una lluita personal, plena de reptes i d'insatisfaccions, de recerques i de troballes; i ja no tant des d'una actitud artística com des d'un coherent posicionament de vida, ple d'experiències vitals, que transformen en energies i vibracions plàstiques. A les seves mans, tot es visceral, d'autèntica vida. Comparteixen la necessitat de trencar els límits entre la realitat quotidiana i l'artística, entre art i vida, fins al punt que es fonen en una de sola.

Tenen en comú haver iniciat la seva formació en l'àmbit de l'artesanía i de la decoració; fet que els donarà un important bagatge tècnic i coneixements envers procediments tècnics ben heterogenis, així com una capacitat de reinvençió constant, que es palesa en cada moment dels seus itineraris. Un altre punt de confluència és l'actitud crítica i el compromís polític, cívíc i social que els dos artistes varen mantenir d'una manera plenament activa. La defensa de Catalunya, la seva cultura; així com els valors de la dignitat humana varen ser salvaguardats per ambdós amb una implicació personal.

És interessant subratllar la dialèctica que plantegen de metamorfosi i de mutació de conceptes en un doble vessant que s'interrelaciona: per una banda, l'arrel primitivista procedent de la cultura popular i, per l'altra, la transformació d'aquests elements més primigenis des de la profunda preocupació intel·lectual. Aquesta connexió entre bagatge i coneixement, sensació i raó, ordre i caos, forma i contingut, és la clau interpretativa del seu afany lligat directament a l'esperit de les avantguardes i a una consciència plenament contemporània. Però el gran encert de Clavé i de Guinovart és el d'haver aconseguit una feliç convivència entre la figuració i l'abstracció, que evidencien mitjançant un llenguatge que beu en les fonts de la tradició sense oblidar les inquietuds de la modernitat.

La selecció d'obres de l'exposició convida a submergir-nos dins de l'orbe d'aquests creadors, formats per un ric imaginarí fruit de l'esforç de tota una vida dedicada a l'art. És la resposta crítica i compromesa davant dels reptes que planteja l'existència.

El cap com a contenidor

El component iconogràfic del cap és un tema recurrent en el lèxic artístic de Clavé i de Guinovart. Moltes obres mostren i representen aquesta imatge com un element transgressor dins de la seva expressió. Conserven encara una certa definició estructural tot i que la deformació es mou amb autonomia per caminar cap a l'abstracció. El cap és un estoc de sabers, d'idees i pensaments, d'actituds i de posicionaments davant la vida i el món. El cap, com a referent i simbologia còsmica ha tingut en totes les cultures un paper fonamental, que ha variat segons l'interès que se li ha atorgat. Per a algunes, no deixa de ser un símbol que manifesta allò més elevat, el paratge mental; un contenidor que aglutina tot allò imaginable. Per a altres, esdevé un dipòsit on tot hi té cabuda, un receptacle que emmagatzema infinitat de possibles estats existencials i alhora experiències viscudes, filtrades per la memòria i el record. No són caps entesos com a organitzacions físiques, sinó com atuells de pensaments, com a centres d'atenció de l'univers.

En el llibre *Timeu*, Plató afirma: "El cap humà és la imatge del món". Altres autors, com ara Juan-Eduardo Cirlot, van ratificar aquesta frase dient que el crani, com a cim semiesfèric del cos humà, simbolitza el cel.

La investigació dels materials. La rotunditat matèrica

Els dos artistes coincideixen especialment en un denominador comú: la recerca matèrica. Preconitzen una posició existencialista quant al goig pel tàctil i per la matèria que des dels seus inicis els va acompanyar, tot trencant els límits de les disciplines artístiques a través d'una alquímia personal de processos innovadors. Així mateix, varen participar en la persecució de camins inèdits, en la riquesa dels recursos i en la ruptura de normes establertes. Unes composicions, les seves, carregades de tensions contraposades tant pel que fa a la confrontació de materials com pel seu tractament que, en certs moments, resulta d'una provocadora brutalitat, establint una lluita agressiva, directa i violenta amb la mateixa acció. Tampoc deixen de banda el drama humà present a través dels accidents de la matèria, com incisions, clivelles o talls, així com pels materials destruïts, trencats o agredits, a més dels grafitis espontanis i dels gargots gestuals que accentuen la duresa argumental.

Tots dos mantenien combats cos a cos amb la seva obra: manipulaven i llevaven l'aspror a la matèria, tot plegant-la, arrugant-la, esquinçant-la o esqueixant-la; en l'estampació, en l'afegiment dels elements més dispars i amb la utilització de materials extrapictòrics. Formularen un llenguatge basat en la transmutació dels materials i de les formes, així com en la dialèctica construcció-deconstrucció. La manera apassionada amb què tracten la matèria, la llibertat amb què combinen els components, la sempre equilibrada composició... ens acosten a les seves vivències personals i ens proporcionen complexes lectures de la nostra realitat.

La mostra posa el focus tant en la seves tècniques agosarades com en les eventualitats, seguint un lema de Picasso segons el qual: "L'atzar arriba sol i cal saber-lo escoltar".

La valoració dels objectes

El procés creatiu de Clavé i de Guinovart també es pot llegir des d'ençà la relació que estableixen amb l'objecte. Objectes quotidians i humils, lligats a la vida quotidiana i de treball s'impregnen d'una nova poètica i d'una nova significació cultural i humana. Tots dos estan amatents a les vibracions de les coses essencials del seu entorn més proper i busquen captar l'alè de vida i l'energia que se'n desprenen. La concepció escultòrica i l'exploració objectual, amb la incorporació de materials diversos, a través del collage i de l'assemblatge, adquireixen una nova dimensió tridimensional amb prospeccions volumètriques de fort calat dramàtic o líric, segons els casos.

Atrets pel sentit de la corporeïtat, els objectes trobats i de rebuig resten integrats a les seves composicions, més o menys metamorfosats o manipulats. Són volumetries que incideixen en l'esperit que deixen les coses amb el pas del temps. Autèntics mestres que van aconseguir en tot moment aportar quelcom de nou i renovar-se constantment.

El gravat com a recerca

La dedicació del gravador és com la de l'alquimista que, a partir de la gúbia, el burí, el brunyidor, els punxons, els àcids, els vernissos i les tintes, crea empremtes i trames, petjades i traces. Es pot dir que actua com un mag, com un fetiller o també com un orfebre que converteix en veritat un secret amagat en les profunditats de la matèria. Dibuixa, talla, incideix, rasca, corrou, poleix, entinta... fonent el seu ofici en un tot per obtenir una nova presència; la que fa possible que els seus somnis es reflecteixin damunt del paper. En aquest sentit, contemplar l'altra cara de la imatge, feta en un llarg procés per una multitud de trànsits, per un encadenament de seqüències que només es descobreixen i es materialitzen quan l'estampa està impresa, és realment una màgia alquímica.

Les carreres de Clavé i de Guinovart com a gravadors són igualment intenses en quantitat, qualitat i experimentació. Gravats i pintura o pintura i gravat corren en paral·lel tant pels continguts temàtics com pels formals, així com per l'emprament de la matèria i la manipulació de les superfícies.

					Conxita Oliver
					Comissària de l'exposició

Agraïments

L'exposició ha estat possible gràcies a col·leccions privades que han cedit obres especialment per a aquesta ocasió: Galeria Dolors Junyent, Galeria Joan Gaspar, Galeria Jordi Pascual, Col·lecció Joan-Artur Roura i Comas i Col·lecció Fundació Carmen i Lluís Bassat.

GUINOVART VERSUS CLAVÉ. ENTRE LA TRADICIÓN Y LA VANGUARDIA

A pesar de su diferencia de edad, **Antoni Clavé** (Barcelona, 1913 - Saint Tropez, Occitania, 2005) y **Josep Guinovart** (Barcelona, 1927-2007), son representantes del colectivo marcado profundamente por los años difíciles de la guerra y de la postguerra, que les dejó en herencia una personalidad luchadora y tenaz. Como todos los artistas completos son multidisciplinarios -ejercieron la pintura, la escultura, el grabado y el cartelismo, entre otras disciplinas- y se expresan a través de distintas técnicas y lenguajes, utilizándolos siempre con un extraordinario oficio. Sus fértiles trayectorias de más de sesenta años de creación ininterrumpida e intensa los han convertido en creadores de talla internacional, con un corpus amplio y rico que manifiesta su experiencia personal sobre la realidad circundante.

Su producción artística se caracteriza por las mutaciones y las evoluciones sucesivas que se retroalimentan en un trayecto con etapas renovadas que constituyen una respuesta a su espíritu de independencia y de experimentación. Una aventura creativa que empieza cada día, cuestionándolo todo e interrogándolo todo, gracias a una lucha personal, llena de retos y de insatisfacciones, de investigaciones y de descubrimientos; y ya no tanto desde una actitud artística como desde un coherente posicionamiento de vida, lleno de experiencias vitales, que transforman en energías y vibraciones plásticas. En sus manos, todo es visceral, de auténtica vida. Comparten la necesidad de romper los límites entre la realidad cotidiana y la artística, entre arte y vida, hasta el punto de que se funden en una sola.

Tienen en común haber iniciado su formación en el ámbito de la artesanía y de la decoración, lo que va a darles un importante bagaje técnico y conocimientos respecto a procedimientos técnicos muy heterogéneos, así como una capacidad de reinvençión constante, que se pone de manifiesto en cada momento de sus itinerarios. Otro punto de confluencia es la actitud crítica y el compromiso político, cívico y social que ambos artistas mantuvieron de una forma plenamente activa. La defensa de Catalunya, su cultura, así como los valores de la dignidad humana fueron salvaguardados por los dos con una implicación personal.

Es interesante subrayar la dialéctica que plantean de metamorfosis y de mutación de conceptos en una doble vertiente que se interrelaciona: por una parte, la raíz primitivista procedente de la cultura popular, y por la otra, la transformación de estos elementos más primigenios desde la profunda preocupación intelectual. Esta conexión entre bagaje y conocimiento, sensación y razón, orden y caos, forma y contenido, constituye la clave interpretativa de su afán vinculado directamente al espíritu de las vanguardias y a una conciencia plenamente contemporánea. Pero el gran acierto de Clavé y de Guinovart es el de haber conseguido una feliz convivencia entre la figuración y la abstracción, que evidencian mediante un lenguaje que bebe en las fuentes de la tradición sin olvidar las inquietudes de la modernidad.

La selección de obras de la exposición invita a sumergirnos en el orbe de estos creadores, formados por un rico imaginario fruto del esfuerzo de toda una vida dedicada al arte. Es la respuesta crítica y comprometida ante los retos que plantea la existencia.

La cabeza como contenedor

El componente iconográfico de la cabeza es un tema recurrente en el léxico artístico de Clavé y de Guinovart. Muchas obras muestran y representan esta imagen como un elemento transgresor dentro de su expresión. Conservan aún una cierta definición estructural pese a que la deformación se mueve con autonomía para caminar hacia la abstracción. La cabeza es un estocaje de saberes, de ideas y pensamientos, de actitudes y posicionamientos ante la vida y el mundo. La cabeza, como referente y simbología cósmica, ha tenido en todas las culturas un papel fundamental, que ha variado según el interés que se le ha otorgado. Para algunas, no deja de ser un símbolo que manifiesta lo más elevado, el paraje mental, un contenedor que aglutina todo lo imaginable. Para otras, se convierte en un depósito donde todo tiene cabida, un receptáculo que almacena infinitad de posibles estados existenciales y al tiempo experiencias vividas, filtradas por la memoria y el recuerdo. No son cabezas entendidas como organizaciones físicas, sino como recipientes de pensamientos, como centros d atención del universo.

En el libro *Timeo*, Platón afirma: "La cabeza humana es la imagen d el mundo". O tros autores, como Juan-Eduardo Cirlot, ratificaron esta frase diciendo que el cráneo, como cima semiesférica del cuerpo humano, simboliza el cielo.

La investigación de los materiales. La rotundidad matérica

Los dos artistas coinciden especialmente en un denominador común: la investigación matérica. Preconizan una posición existencialista en cuanto al deleite por lo táctil y por la materia que desde sus inicios los acompañó, rompiendo los límites de las disciplinas artísticas a través de una alquimia personal de procesos innovadores. Asimismo, participaron en la persecución de caminos inéditos, en la riqueza de los recursos y en la ruptura de normas establecidas. Unas composiciones, las suyas, cargadas de tensiones contrapuestas, tanto en lo referente a la confrontación de materiales como por su tratamiento que, en ciertos momentos, resulta de una provocadora brutalidad, estableciendo una lucha agresiva, directa y violenta con la propia acción. Tampoco dejan a un lado el drama humano presente a través de los accidentes de la materia, como incisiones, grietas o cortes, así como por los materiales destruidos, rotos o agredidos, además de los grafitos espontáneos y de los garabatos gestuales que acentúan la dureza argumental.

Los dos mantenían combates cuerpo a cuerpo con su obra: manipulaban y desbastaban la materia, doblándola, arrugándola, rasgándola o desgarrándola; en la estampación, en el añadido de los elementos más dispares y con la utilización de materiales extrapictòrics. Formularon un lenguaje basado en la transmutación de los materiales y de las formas, así como en la dialéctica construcción-deconstrucción. La forma apasionada con la que tratan la materia, la libertad con la que combinan los componentes, la siempre equilibrada composición... nos acercan a sus vivencias personales y nos proporcionan complejas lecturas de nuestra realidad.

La muestra pone el foco tanto en sus audaces técnicas como en las eventualidades, siguiendo un lema de Picasso según el cual: "El azar llega solo y hay que saberlo escuchar".

La valoración de los objetos

El proceso creativo de Clavé y de Guinovart puede leerse también desde la relación que establecen con el objeto. Objetos cotidianos y humildes, vinculados a la vida cotidiana y de trabajo se impregnan de una nueva poética y de una nueva significación cultural y humana. Los dos están atentos a las vibraciones de las cosas esenciales de su entorno más próximo y buscan captar el aliento de vida y la energía que se desprende de él. La concepción escultórica y la exploración objetual, con la incorporación de materiales diversos a través del collage y del ensamblaje, adquieren una nueva dimensión tridimensional con prospecciones volumétricas de fuerte calado dramático o lírico, según los casos.

Atraídos por el sentido de la corporeidad, los objetos encontrados y de desecho se integra en sus composiciones, más o menos metamorfoseados o manipulados. Son volumetrías que inciden en el espíritu que dejan las cosas con el paso del tiempo. Auténticos maestros que consiguieron en todo momento aportar algo nuevo y renovarse constantemente.

El grabado como investigación

La dedicación del grabador es como la del alquimista que, a partir de la gubia, el buril, el bruñidor, los punzones, los ácidos, los barnices y las tintas crea huellas y tramas, pisadas y trazas. Puede decirse que actúa como un mago, como un hechicero o también como un orfebre que convierte en realidad un secreto escondido en las profundidades de la materia. Dibuja, talla, incide, rasca, corroe, pule, entinta... fundiendo su oficio en un todo para obtener una nueva presencia; la que hace posible que sus sueños se reflejen sobre el papel. En este sentido, contemplar la otra cara de la imagen, hecha en un largo proceso por una multitud de tránsits, por un encadenado de secuencias que solo se descubren y se materializan cuando la estampa está impresa, es realmente una magia alquímica.

Las carreras de Clavé y de Guinovart como grabadores son igualmente intensas en cantidad, calidad y experimentación. Grabado y pintura o pintura y grabado corren en paralelo tanto por los contenidos temáticos como por los formales, así como por la utilización de la materia y la manipulación de las superficies.

					Conxita Oliver
					Comisaria de la exposició

Agradecimientos

La exposición ha sido posible gracias a colecciones privadas que han cedido obras especialmente para esta ocasión: Galería Dolors Junyent, Galería Joan Gaspar, Galeria Jordi Pascual, Colección Joan-Artur Roura i Comas y Colección Fundación Carmen y Lluís Bassat.

La Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt es complau a convidar-vos a l'exposició:

GUINOVART VERSUS CLAVÉ

Entre la tradició i l'avantguarda

					La inauguració de l'exposició tindrà lloc el diumenge 2 de febrer de 2025 a les 12.30 h.

L'exposició romandrà oberta del 2 de febrer al 25 de maig de 2025.

Altres exposicions a l'Espai

Núria Roselló

02 març 2025 - 13 juliol 2025

					Conxita Oliver
					Comissària de l'exposició